

Opdracht 1

U leest *drie* teksten en beantwoordt de vragen erbij achter elkaar, zoals u ook op het examen gaat doen. U kunt de leeskaart gebruiken. (Let op: op het examen mag dat niet!)

U mag ook een woordenboek gebruiken, net als op het examen. (Let op: niet te veel woorden gaan opzoeken, dat kost te veel tijd!) Zet de wekker op 40 minuten. Doe dit pas na opdracht 2. Kijk uw antwoorden pas na als de drie teksten en alle vragen af zijn. De sleutels vindt u op de website.

Opdracht 2

Voor opdracht 3 gaat u een brief lezen van de werknemers van een distributiecentrum van Albert Heijn. Vanuit het distributiecentrum zorgen zij ervoor dat alle goederen naar de AH-winkels worden gebracht. Maar ... ze zijn in staking gegaan.

Bekijk eerst de filmpjes op YouTube.

- <http://www.youtube.com/watch?v=KTd6WWe7AUo&NR=1>
Staking disticentrum Albert Heijn – Westonline.nl
- http://www.youtube.com/watch?v=mS1n_c_dFTM&feature=player_embedded
Vakbondsbestuurder Sekercan spreekt stakers toe 5-12-2010

Opdracht 3

‘Staking bij Albert Heijn’

Lees de tekst en maak de vragen.

Gebruik de leeskaarten ‘Zoekend lezen’ en ‘Intensief lezen’.

Zet de wekker nu op 40 minuten.

Medewerkers van Albert Heijn schrijven een brief over waarom ze staken.

STAKING: ZOWEL VAST ALS FLEX WIL WERKZEKERHEID BIJ ALBERT HEIJN

In deze brief willen wij, werknemers van Albert Heijn, uitleggen waarom wij acties zijn gestart voor een goede cao en uitleggen waarom wij het belangrijk vinden dat er meer vaste banen komen voor mensen met een tijdelijk contract of uitzendcontract.

Momenteel werken er heel veel mensen in de distributiecentra als uitzendkracht. Hoe komt het dat er zo veel collega's als uitzendkracht werken bij Albert Heijn? Albert Heijn is eerder bezig geweest om te kijken of men een deel van het werk in de distributie kan automatiseren. Destijds zijn daarom veel uitzendkrachten ingezet. Deze automatisering is echter niet van de grond gekomen. Ondertussen is het percentage uitzendkrachten gestegen naar vijftig procent. Veel daarvan zijn Poolse collega's. Deze collega's werken elke dag

hard, net als wij, om de winkels van Albert Heijn te kunnen bevoorraden. Wij komen elkaar tegen op de werkvloer, maar soms lijken het toch twee aparte werelden. Dit wordt door Albert Heijn versterkt. Zo is er in een aantal distributiecentra een aparte kantine voor de Poolse collega's en worden zij vooral ingezet voor ongeschoold en zwaar werk. Door het taalprobleem is het natuurlijk lastig met elkaar praten. Op die manier ontstaan uiteraard heel makkelijk vooroordelen over elkaar, en dat willen wij juist voorkomen.

De uitzendkrachten moeten van Albert Heijn een bepaalde norm halen. Wanneer de norm niet wordt gehaald, wordt men de week erop minder ingepland. Dit merk je natuurlijk gelijk in je portemonnee. Het gevolg is dat de Poolse collega's soms rennen door het distributiecentrum om die norm maar te halen, en zo ontstaan er onveilige situaties. Ook wij hebben last van die onveilige situaties en willen voorkomen dat er ongelukken gebeuren. Wij willen graag vaste collega's bij Albert Heijn en niet elke keer andere uitzendkrachten die na een tijdje niet meer terug hoeven te komen. Daarom is de eis driehonderd vaste banen voor mensen die nu een tijdelijk of een uitzendcontract hebben. Elk distributiecentrum zou dan vijftig mensen in vaste dienst moeten nemen.

Daarnaast zijn afgelopen jaren ook onderdelen van het werk, zoals brood en kaas, uitbesteed aan andere logistieke bedrijven. Die laten dit werk hoofdzakelijk doen door uitzendkrachten. Uiteraard voor slechtere arbeidsvoorwaarden. Zo dreigt steeds meer werk uit de distributiecentra te verdwijnen en daar maken wij, werknemers en vakbondsleden van FNV Bondgenoten, ons druk over. Wij willen onze baan houden en geen verdere uitbesteding van werk. Daarom vragen wij ook een werkgelegenheidsgarantie tot eind 2015. De loonsverhoging van 2,5 % doet er ook toe. De omzet en winst van Albert Heijn zijn prima, mede door onze inzet en hoge productiviteit. Bovendien heeft Albert Heijn weinig last gehad van de crisis. Dan is een loonsverhoging van 2,5 % verdiend.

Onze Poolse collega's zitten in een lastige positie om onze acties openlijk te ondersteunen. Wij weten dat wanneer uitzendkrachten werk weigeren, ook als het gaat om besmet werk in het kader van stakingen, dit kan inhouden dat men de week erop minder wordt ingeroosterd, dat het contract niet wordt verlengd of nog erger: dat men een enkeltje Polen krijgt. Wij waarderen het dan ook zeer dat Poolse collega's in Geldermalsen afgelopen vrijdag, 10 december, spontaan even meededen met de acties. Dat noemen wij solidariteit!

Maar bovenal willen wij voorkomen dat Albert Heijn verder doorschiet in het veroorzaken van een tweedeling tussen de vaste medewerkers en de uitzendkrachten en het uitbesteden van werk. Wij willen vaste collega's erbij die fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden hebben, toekomstperspectief, werkzekerheid en een toekomstbestendige cao.

Wij noemen onszelf Albert Heijners, er stroomt blauw bloed door onze aderen. Met onszelf bedoelen wij alle werknemers en dus ook onze uitzendcollega's en onze Poolse collega's. Wij zijn het huismerk van Albert Heijn en wij willen ook graag zo worden behandeld. Want wij doen ertoe!

Ton Augustinus, Eric Bruurs, Biana Doomen, Gerlach Timmer, Serkan Tinar en Gerard Schöll, werkzaam in verschillende distributiecentra van AH en lid van FNV Bondgenoten.

Beantwoord nu de vragen.

- 1 **Waarom zijn de werknemers van Albert Heijn een stakingsactie gestart?**
 - A Voor een cao.
 - B Voor meer vaste banen.
 - C Voor meer uitzendkrachten.

- 2 **Hoeveel uitzendkrachten werken er bij Albert Heijn – distributie?**
 - A Vijftig procent.
 - B Meer dan vijftig procent.
 - C Minder dan vijftig procent.

- 3 **Wat is de positie van de Poolse uitzendkrachten in het bedrijf?**
 - A Dezelfde als die van de collega's in vaste dienst.
 - B Beter dan die van de collega's in vaste dienst.
 - C Minder goed dan die van de collega's in vaste dienst.

- 4 **Wat is de belangrijkste eis van de stakers?**
 - A Voorkomen dat er ongelukken gebeuren.
 - B Samen met de Poolse uitzendkrachten een kantine delen.
 - C Meer vaste banen zodat er minder wisselingen zijn in personeel.

- 5 **Waar maken de werknemers en vakbondsleden zich druk over?**
 - A Garantie op werk tot het einde van 2015.
 - B Garantie op werk tot eind 2015 en een loonsverhoging van 2,5 procent.
 - C Een loonsverhoging van 2,5 procent.

- 6 **Wat willen de werknemers met hun actie vooral voorkomen?**
 - A Meer uitzendkrachten en uitbesteden van werk.
 - B De tweedeling tussen vaste medewerkers en uitzendkrachten.
 - C Fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden voor nieuwe collega's.

Opdracht 4

Lees de tekst over Omnigoodfood en beantwoord de vragen. Gebruik de leeskaarten 'Zoekend lezen' en 'Intensief lezen'.

Omnigoodfood is een levensmiddelenbedrijf. Het heeft als doel het produceren van voedingsmiddelen uit groente voor zowel de consument als de grootverbruiker. Het bedrijf bestaat uit twee gebouwen: een productiehal en een aparte schilafdeling waar groenten schoongemaakt en verwerkt worden. Bij het produceren van voedingsmiddelen is een goede hygiëne belangrijk. Het gaat om de hygiëne van mensen, kleding, machines, productieruimtes en gebouwen.

Bij Omnigoodfood werkt men daarom volgens de regels van een kwaliteitssysteem, bestaande uit een ISO-certificaat.

Voor werknemers, vrachtwagenchauffeurs, (externe) monteurs en bezoekers van de productiehal zijn de volgende regels van belang:

Algemene hygiëne- en gedragsregels Omnigoodfood

- 1 Draag schone werkkleding. Indien aan u door Omnigoodfood kleding is verstrekt, bent u verplicht deze te dragen.
- 2 Draag schone, niet versleten werkschoenen.
- 3 Voor medewerkers uit de productie en chauffeurs is eten en drinken alleen in de kantine toegestaan. Medewerkers van de administratie mogen eten en drinken op de werkplek.
- 4 Roken is alleen toegestaan in de daartoe aangewezen ruimte. Elders in de gebouwen en op het terrein is roken verboden.
- 5 Voor het betreden van de productiehallen en na ieder toiletbezoek handen wassen met zeep, goed afdrogen en desinfecteren.
- 6 Deuren dienen na gebruik gesloten te worden.
- 7 Werknemers die een bron van besmetting kunnen zijn vanwege ziekte, diarree o.i.d. mogen niet deelnemen aan de productie.
- 8 Bij kleine verwondingen moet u een pleister of verband dragen. Deze moet overal goed vastzitten en waterdicht zijn.
- 9 Parfum en aftershave worden niet gebruikt.
- 10 Voordat u de productieruimte betreedt, dient u uw sieraden en horloges af te doen. Een gladde trouwring mag worden gedragen. De nagels van de handen zijn kort, schoon en ongelakt. Kunstnagels zijn niet toegestaan.
- 11 Indien deze huisregels niet nageleefd worden, kan dit consequenties hebben voor de arbeidsverhouding.

Pauzes en werktijden

De werktijden zijn van 06.00 uur tot 22.30 uur, in twee ploegen met een ploegwissel om 15.00 uur.

Pauze is er op vaste tijden:

a 07.30-07.45 uur	d 16.45-17.15 uur
b 09.30-09.45 uur	e 19.30-19.45 uur
c 12.00-12.30 uur	

Specifieke regels voor het Schilbedrijf van Omnigoodfood

- 12 Het dragen van een haarnetje is verplicht. De haren moeten volledig bedekt worden. Andere hoofddeksels mogen niet worden gedragen.
- 13 Productiemedewerkers met baarden zijn verplicht een baardnetje te dragen tijdens het werken aan de productielijn.
- 14 U dient de productieruimte te betreden via de hygiënesluis. Hier dient u uw handen grondig te wassen met zeep, te drogen en te desinfecteren.
- 15 U dient handschoenen te gebruiken aan de productielijn.
- 16 Chauffeurs dienen zich te melden bij de koelcelmedewerker en mogen uitsluitend met een bezoekersjas en haarnetje de koeling betreden.
- 17 De werktijden zijn voor de eerste ploeg van 06.00-15.00 uur en voor de tweede ploeg van 15.00-24.00 uur.
- 18 Pauze is er op vaste tijden:
 - a 08.30-9.00 uur
 - b 10.45-11.00 uur
 - c 12.30-13.00 uur
 - d 17.30-18.00 uur
 - e 19.45-20.00 uur
 - f 21.30-22.00 uur

Bron: naar fictief bedrijf bewerkte tekst

Beantwoord nu de vragen.

- 1 Wat voor soort tekst is dit?
 - A Een tekst van een opleiding.
 - B Een tekst van de vakbond.
 - C Een tekst van een bedrijf.
- 2 Uit hoeveel afdelingen bestaat Omnigoodfood?
 - A Twee afdelingen.
 - B Drie afdelingen.
 - C Eén afdeling
- 3 Welke titel past het beste bij deze tekst?
 - A 'Hygiëne bij Omnigoodfood'
 - B 'Huisregels Omnigoodfood'
 - C 'Het kwaliteitssysteem van Omnigoodfood'
- 4 Stel: u werkt bij Omnigoodfood. U heeft drie overalls en één paar werkschoenen gekregen. Wanneer doet u het goed volgens de regels?
 - A U draagt een schone overall tijdens uw werk en soms uw eigen schoenen.
 - B U draagt de overall alleen als deze schoon is; als deze vuil is draagt u uw eigen kleding.
 - C U draagt altijd een schone overall en altijd dezelfde werkschoenen.

- 5 Tijdens het werk snijdt u in uw vinger. Het is een kleine wond. Wat moet u nu doen?
- A Ziek melden en naar huis gaan.
 - B Melden bij de chef en naar de huisarts om de wond te laten verzorgen.
 - C De EHBO-doos opzoeken en zelf goed waterdicht verbinden.
- 6 Uw collega Aysun draagt graag parfum, ook tijdens het werk. Wat is het beste voor u om te doen?
- A Lachen en zeggen dat ze een mooie vrouw is.
 - B Uw chef erop wijzen dat ze zich niet aan de regels houdt.
 - C Aysun wijzen op de regels: ze kan ontslagen worden als ze die niet opvolgt.
- 7 U werkt in de tweede ploeg. U wilt graag een kwartier eerder pauzeren. Kan dat?
- A Ja.
 - B Nee.
- 8 U draagt een hoofddoek. Mag u die blijven dragen als u bij Omnigoodfood – schilbedrijf werkt?
- A Ja, maar daaroverheen is een haarnetje verplicht.
 - B Ja, een hoofddoek is geen probleem.
 - C Nee, alleen een haarnetje is toegestaan.
- 9 U werkt bij Omnigoodfood – Schilbedrijf. Moet u altijd handschoenen dragen?
- A Nee, alleen als u de geschildte producten aanraakt.
 - B Nee, alleen bij het betreden van de koelcel.
 - C Nee, want u wast uw handen grondig met zeep, droogt ze en desinfecteert ze volgens de regels.
- 10 Tot hoe laat werkt de tweede ploeg bij het Schilbedrijf?
- A Tot 24.00.
 - B Tot 22.30.

Opdracht 5

Bij de volgende tekst oefent u vooral het zoekend lezen.

- Lees eerst alleen de titel en kopjes in deze tekst.
- U leest daarna de vragen bij de tekst. Wat is het kernwoord? Zoek dat woord op in de tekst en lees op die plek precies om het antwoord op de vraag te vinden.

Vragen aan de vakbond over discriminatie op het werk

Mijn werkgever maakt zich schuldig aan discriminatie, wat nu?

Discriminatie is op grond van de wet verboden in Nederland. Als je meent dat je wordt gediscrimineerd door je werkgever, kun je een klacht indienen bij de Commissie Gelijke Behandeling. Het oordeel van de Commissie heeft echter geen bindende werking. Als de werkgever blijft discrimineren, dan kun je naar de kantonrechter. Schakel dan, als je lid bent, de vakbond in.

Bel met de klantenservice op 0900 96 90 (lokaal tarief).

Wat is een officiële waarschuwing?

Via een officiële waarschuwing laat de werkgever (meestal per aangetekende brief) formeel weten dat hij je bepaald gedrag of omstandigheden aanrekent en verwijt.

Ik heb een officiële waarschuwing gehad van mijn werkgever, wat nu?

Als je het niet eens bent met de officiële waarschuwing en de aanleiding daarvan, is het belangrijk dat je daarop reageert met een aangetekende brief aan de werkgever. Je werkgever kan namelijk door het geven van een officiële waarschuwing een negatief dossier over jou opbouwen. Als de werkgever een negatief dossier over je heeft, kan hij gemakkelijker stappen nemen om je te ontslaan. Reageer dus altijd als je het niet eens bent met de officiële waarschuwing.

Wanneer is er sprake van seksuele intimidatie?

Seksuele intimidatie op het werk staat voor allerlei vormen van seksueel getinte aandacht die tot uitdrukking komt in verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag. Het gedrag wordt door degene die het ondergaat ervaren als ongewenst en onplezierig. Het seksueel intimiderende gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Seksuele intimidatie loopt uiteen van intieme vragen over het privéleven, suggestieve opmerkingen en betasten van het lichaam tot chantage en aanranding. Daarnaast valt seksueel getinte aandacht als verbale en non-verbale uitlatingen en handtastelijkheden met een seksuele bedoeling ook onder seksuele intimidatie. Voorbeelden zijn schunnige en bedreigende opmerkingen, in de billen knijpen, zogenaamd per ongeluk de borsten aanraken en iemand met je lichaam bedreigend benaderen. Ook seksistische opmerkingen horen hierbij.

Mag mijn werkgever mij tijdens mijn proeftijd ontslaan?

Ja, in de proeftijd kan je werkgever elke dag de arbeidsovereenkomst beëindigen. Maar ook jij hebt het recht op ieder gewenst moment in de proeftijd de arbeidsovereenkomst te beëindigen.

Beantwoord nu de vragen.

- 1 Lisa heeft last van een collega die seksistische opmerkingen over haar maakt. Bij welke vraag vindt zij een antwoord?
 A Bij de vragen over een officiële waarschuwing.
 B Bij de vraag over de proeftijd.
 C Bij de vraag over seksuele intimidatie.

- 2 Susan wordt ontslagen na twee weken werken, dus in haar proeftijd. Bij welke vraag vindt zij een antwoord?
 A Bij de vragen over een officiële waarschuwing.
 B Bij de vraag over de proeftijd.
 C Bij de vraag over seksuele intimidatie.

- 3 Kris krijgt een waarschuwing van zijn werkgever. Wanneer is de waarschuwing officieel?
 A Als Kris een aangetekende brief ontvangt van zijn werkgever.
 B Als de werkgever een gesprek met Kris gehad heeft.
 C Als Kris een aangetekende brief heeft teruggestuurd naar zijn werkgever.

- 4 Jesse voelt zich gediscrimineerd omdat hij homoseksueel is. Bij welke vraag vindt hij een antwoord?
 A Bij de vragen over een officiële waarschuwing.
 B Bij de vraag over discriminatie.
 C Bij de vraag over seksuele intimidatie.

- 5 Beata heeft een aangetekende brief gekregen van haar werkgever. De werkgever verwijt haar brutaal gedrag. Ze weet niet wat ze nu moet doen. Bij welke vraag vindt zij een antwoord?
 A Bij de vragen over een officiële waarschuwing.
 B Bij de vraag over de proeftijd.
 C Bij de vraag over seksuele intimidatie.

Opdracht 6

Is het gelukt de vragen bij deze drie leesteksten te maken binnen 40 minuten? Zo ja, dan gaat het heel goed!

En, hebt u nog energie over om nog drie teksten te lezen en de vragen te maken? Bedenk dat het leesexamen 6-7 leesteksten heeft en ten minste 100 minuten duurt.

Kijk de antwoorden op deze drie teksten na via de sleutel op deze website. Hoeveel antwoorden had u goed?

Eén fout per tekst is zeker een voldoende. Twee fouten per tekst is zeker een onvoldoende.

Opdracht 7

U maakt een selectie van 20 kernwoorden over arbeidsomstandigheden uit de tekst bij opdracht 3.

Gebruik ook de woorden uit de vragen. Denk ook aan belangrijke werkwoorden.
Maak een nieuwe woordenlijst – Arbeid en cao. Vergelijk uw selectie met die uit de sleutel.
Oefen deze woorden vaak, en zeker nog een keer vlak voor het examen.

Opdracht 8

Woordenschat Omnigoodfood – tekst bij Opdracht 4

Plaats de volgende werkwoorden op de juiste plaats en in de juiste tijd in de zinnen:

vastzitten – drogen – betreden – toestaan – zijn – dragen – deelnemen – mogen – roken – sluiten – gebruiken – mogen

Algemene hygiëne- en gedragsregels Omnigoodfood:

- 1 Draag schone werkkleding. Indien aan u door Omnigoodfood kleding is verstrekt, bent u verplicht deze te _____ .
- 2 _____ schone, niet versleten werkschoenen.
- 3 Voor medewerkers uit de productie en chauffeurs is eten en drinken alleen in de kantine _____ . Medewerkers van de administratie _____ eten en drinken op de werkplek.
- 4 _____ is alleen toegestaan in de daartoe aangewezen ruimte. Elders in de gebouwen en op het terrein is roken verboden.
- 5 Voor het betreden van de productiehallen en na ieder toiletbezoek handen wassen met zeep, goed _____ en desinfecteren.
- 6 Deuren dienen na gebruik _____ te worden.
- 7 Medewerkers die een bron van besmetting kunnen zijn vanwege ziekte, diarree o.i.d. mogen niet aan de productie _____ .
- 8 Bij kleine verwondingen moet u een pleister of verband dragen. Deze moet overal goed _____ en waterdicht zijn.
- 9 Parfum en aftershave worden niet _____ .
- 10 Voordat u de productieruimte _____ , dient u uw sieraden en horloges af te doen. Een gladde trouwring _____ worden gedragen. De nagels van de handen zijn kort, schoon en ongelakt. Kunstnagels _____ niet toegestaan.
- 11 Indien deze huisregels niet nageleefd worden, kan dit consequenties hebben voor de arbeidsverhouding.

Pauzes en werktijden

De werktijden zijn van 06.00 uur tot 22.30 uur, in twee ploegen met een ploegwissel om 15.00 uur. Pauze _____ er op vaste tijden.

Sleutel: Controleer uw antwoorden via opdracht 4. Lees deze elf zinnen een keer hardop voor.

Opdracht 9

Woordenschat

20 kernwoorden over productiebedrijven

Kies ten minste 20 woorden en vaste woordcombinaties uit de tekst over Omnigoodfood (opdracht 4) die in ieder groot productiebedrijf belangrijk zijn.

U gaat deze oefenen en onthouden voor het examen.

Schrijf ze op onder de titel 'woorden over productiebedrijven' in uw woordschrift. Zoek meteen in het woordenboek op of het een 'de'- of een 'het'-woord is.

Vergelijk uw woordenlijst met die van de sleutel.